

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 172/2021
20.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Дмитровић, адвокат из ..., против туженог ЈП Пошта Србије, Пословни огранак - Регионална јединица за Јагодину, Крушевац и Крагујевац, Подручна јединица ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3363/19 од 30.07.2020. године, у седници већа одржаној 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3363/19 од 30.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 331/19 од 05.06.2019. године ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење туженог од 17.04.2015. године, којом је тужилци отказан уговора о раду бр. ...-.../... од 30.03.2010. године и анекс бр.1 уговора о раду под истим бројем закључен 10.04.2012. године, те да решења не производи правно дејство, као и да се обавезе тужени да врати тужилцу на рад сходно њеној стручној спреми и радним способностима. Ставом другим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда Крагујевцу Гж1 3363/19 од 30.07.2020. године, одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 331/19 од 05.06.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побиијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код туженог на радном месту „...“ у јединици поштанске мреже бр. ... РЈ ... по уговору о раду од 30.03.2010. године и анексу бр.1 тог уговора од 10.04.2012. године. Тужила је обављала новчане уплате по налозима физичких лица и била је задужена поштанским жигом ЈПМ ... са малим словом „...“ и шифром за рад бр.

Поводом пријаве грађана и захтева надлежне полицијске управе од 29.10.2014. године, тужени је извршио проверу новчаних трансакција под означеним бројем тужилине шифре за рад и утврдио више неправилности. Наиме, провером новчане трансакције бр. .../... од 24.10.2014. године је утврђено да је износ из налога за уплату мањи од оверене суме на жигу терминала и да та трансакција не постоји у документацији поште. Наредном трансакцијом бр. ... уплата је сторнирана, али без докумената који по прописима треба да прате сторнирање погрешне трансакције. Утврђено је да је тужила поновила ове радње, тако што је стављала само поштански жиг на налоге за уплату (ручно) односно да налози не садрже компјутерски жиг јер их тужила их није спровела кроз информациони систем, због чега трансакција није спроведена и новчана средства нису уплаћена на рачуне примаоца. Тужени је привремено удаљио са рада тужилу решењем од 06.11.2014. године и против ње је поднео је кривичну пријаву 25.11.2014. године због основане сумње да је извршила кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став .1. Кривичног законика и кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 359 став 1. Кривичног законика на штету буџета Републике Србије и ЈП Пошта Србије РЈ. Поводом те пријаве, Основно јавно тужилаштво је 12.08.2016. године поднело оптужни предлог Кто 426/16.

Тужени је донео упозорење тужили о разлозима за отказ уговора о раду 28.11. 2014. године због учињене повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тач. 1, 3. Закона о раду и члана 100. став 1. тач. 1 и 12. Колективног уговора туженог, а доношењем новог упозорења дана 28.01.2015. године, претходно упозорење је стављено ван снаге. Новим упозорењем на које се тужила изјаснила, тужила је упозорена на повреде радних обавеза из члана 100. став 1. тач. 1,2, 12. и 13. Колективног уговора. Пошто је у међувремену, по поменом оптужном предлогу против тужиле покренут кривични поступак (КТ 2498/14), тужила је по други пут привремено удаљена са рада до окончања кривичног поступка решењем туженог од 02.02.2015. године.

Решењем од 17.04.2015. године, које садржи исте повреде као друго упозорење, тужили је отказан уговор о раду због тога што је у периоду од маја до новембра 2014. године, обављајући послове ... са радном шифром ..., исправно попуњене уплатнице

физичких лица, оверавала отиском поштанског жига, својим потписом и произвољно одређеним уплатним бројем, а те уплатнице није спровела електронским путем, кроз апликацију у ПостТис програму. Један део уплата је спровела кроз апликацију, тако што је уносила неисправне податке односно износе који се разликују од износа наведених на документу (уплатници). Услед тога, новчани износ од укупно 50.480,00 динара није уплаћен на текуће рачуне лица у чију корист је дат налог за уплату, а тужени је оштећен за износ ненаплаћене поштарине. Такође, тужилци је стављено на терет да је дана 24.10.2014. године свој поштански жиг са малим словом „...“ користила са погрешним датумом - 23.10.2014. године, што је супротно прописаној технологији рада код туженог. На тај начин, по оцени послодавца тужилца је учинила повреде радних обавеза утврђене чланом 100. Колективног уговора за Јавно предузеће Пошта Србије („Службени гласник РС“ бр.2/14): непрописно, несавесно или неблаговремено извршавање радних обавеза (тач.1); незаконито, неодговорно или нецелисходно коришћење средстава рада (тач. 2); преправљање службених документа у циљу прибављања материјалне користи (тач. 12); и непридржавање прописане технологије рада приликом извршавања радних обавеза, којом се наноси штета трећем лицу (тач. 13). Решење о отказу уговора о раду уручено је тужилци 24.04.2015.године, а тужба је поднета 27.05.2015. године.

У току поступка је утврђено да је у периоду од 28.05. 2014. године до 04.11.2014. године, тужилца под својом шифром за рад број ..., у више наврата пропустила да спроведе кроз апликацију на терминалу тачно одређене уплатнице физичких лица, да уплатнице садрже само округли печат поште и да је поводом назначених радњи (пропуштања) које су биле разлог за отказ, након доношења оспореног решења, у кривичном поступку оглашена одговорном и кажњена због кривичног дела злоупотреба службеног положаја.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад, будући да су испуњени услови за отказ из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду. Наиме, тужилца је извршила повреду радне обавезе утврђене актом послодавца, и то непрописно и несавесно извршавање радних обавеза и незаконито коришћење средстава рада, која је чланом 100. став 1. тач. 1. и 2. Колективног уговора за Јавно предузеће Пошта Србије („Службени гласник РС“ бр.2/14) односно 101. став 1. тач. 1. и 2. Колективног уговора за Јавно предузеће Пошта Србије („Службени гласник РС“ бр.14/15), прописане као разлог за отказ уговора о раду. Тужилца није обављала новчане трансакције физичких лица по прописима и процедурама које је донео послодавац, јер у дужем временском периоду није спроводила уплатнице грађана у информациони систем поште, тако да новчана средства нису била уплаћена на рачуне прималаца. Није од утицаја што је тужилци стављено на терет да је извршила више повреда радних обавеза, јер је за законитост решења о отказу уговора о раду довољно да је извршена једна од тих повреда. Такође, правилно је другостепени суд оценио неоснованим и без утицаја навод тужилце да је у отказном поступку примењен Колективни уговор из 2014. године, а не важећи Колективни уговор („Службени гласник РС“ бр.14/15), из разлога што Колективни уговор, који је на снази у време доношења оспореног решења, садржи исте повреде радних обавеза као и претходни, због којих је

тужиљи престао радни однос. Осим тога, Закон о раду у одредби члана 179. став 2. тачка 1, прописује да је несавестан рад запосленог посебан разлог за отказ уговора о раду, а ова одредба се може непосредно применити, чак и када је послодавац не утврђује као повреду радне обавезе због које запосленом може бити отказан уговор о раду. Обављајући послове по новчаним трансакцијама грађана више година, тужилца је била упозната са прописима и процедурама о начину рада и коришћењу средстава за рад код послодавца, али их није примењивала по својој савести и знању, и то у дужем временском периоду, а поводом предузетих радњи (пропуштања), против ње је правноснажно окончан кривични поступак у коме је оглашена кривом због кривичног дела злоупотреба службеног положаја. Имајући у виду све околности, и по оцени ревизијског суда, тужилца је одговорна за теже повреде радних обавеза – несавестан рад и незаконито коришћење средстава рада, због којих јој је отказан уговор о раду.

Супротно ревизијским наводима, решење је донето у отказном поступку који је спроведен сагласно одредбама Закона о раду, о чему је другостепени суд дао правилне разлоге које прихвата и ревизијски суд. Наиме, решење о отказу уговора о раду је уручено тужилци лично, сагласно члану 185. Закона о раду, а пре доношења оспореног решења, тужилца је упозорена о постојању разлога за отказ уговора о раду, чиме јој је омогућено да се о њима изјасни, као и право на одбрану које је у поступку остварила, сагласно члану 180. Закона о раду. Исто тако, изрицањем најтеже дисциплинске мере престаје дејство свих мера којима су изречене блаже дисциплинске санкције, тако да је послодавац могао да донесе решење о отказу уговора о раду и није морао да стави претходно донето решење о суспензији од 02.02.2015. године, па овакво његово поступање не утиче на законитост оспореног решења.

Како је тужилци законито отказан уговор о раду, тужени није у обавези да тужилцу врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. ЗПП, јер нису били потребни ради вођења парнице, на основу чега је одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић